

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y. 100AMERICAN IN SPIRIT
IGN IN LANGUAGE ONLYServing Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, WinnipegSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, FEBRUARY 22, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Usluženka ZDA bila v
Kairu zaprla kot vohun

Znani egiptski list Al Ahram je razkril, da je bila lani prijeta v Kairu mlada, privlačna tajnica ameriškega diplomata, ker naj bi bila zapletena v vohunski posel.

KAIRO, Egipt. — Znani časnikar Mohamed H. Haikal, ki ima tesne zveze s predsednikom republike A. Sadatom, je pretekli teden objavil, da je bila lani v juliju prijeta v Kairu Sue Anne Harris, simpatična tajnica Eugena Trone, člana ameriškega diplomatskega zastopstva v Egiptu, kot vohunka. Prijeli bi jo naj, ko je imela pri sebi podatke o MIG-23 lovskih letalih, ki so jih Sovjeti poslali v Egipt. To so najnovejša sovjetska vojna letala, ki so komaj začela prihajati v rabo sovjetskega letalstva.

Prijem Amerikance, obtožene vojaškega vohunjenja, je povzročil napetost med Kairo in Washingtonom prav v času, ko se je državni tajnik W. P. Rogers trudil, da bi dosegel delni sporazum med Izraelom in Egiptom, ki naj bi omogočil odprtje Sueškega prekopa. Do sporazuma ni prišlo, Amerikanko pa so izpustili šele v septembru in jo pogladi iz dežele.

Haikal je zapisal v Al Ahramu, da so Amerikanko prijeli v zvezi z odkritjem večjega vohunškega kroga. Miss Harris naj bi bila zelo priljubljena in je često hodila v družbo z raznimi diplomati in diplomatskim osebom. Živela je sama v stanovanjski hiši, lasti ZDA.

Maroko dobi ustavo

RABAT, Mar. — Kralj Hasan II. je pretekli teden objavil, da bo 1. marca ljudsko glasovanje o novi ustavi, tretji v 9 letih. Temu glasovanju bodo kmalu sledile nove volitve, ki bi se jih naj udeležile tudi stranke, ki so že več let v ostri opoziciji proti kralju Hasanu.

Lani v juliju je prišlo do vojaškega upora, ki bi bil kralja skoro stal krono in glavo. Kralj bi sedaj z novo ustavno vlado rad dobil večjo uporo med prebivalstvom, zlasti pa med inteligenco in politično razgibanjšo mladino. Vprašanje je, če mu bo to uspelo.

Obe stari glavni politični stranki s kraljevo ustavo nista zadovoljni.

Connally bo pomagal v
volivnem boju Nixonu

WASHINGTON, D.C. — John Connally, zakladni tajnik, je edini demokrat v sedanji vladi. Splošno so sodili, da se v jesenski volivni boj ne bo mešal, pa je pretekli teden dejal, da bo v njem branil vsaj vladno gospodarsko politiko, če ne drugega.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno, vetrovno z možnostjo naletavanja snega. Hladno, najvišja temperatura okoli 30. Ob 7. zjutraj je bilo 16° F.

Novi grobovi

Magde Martin

Včeraj je umrla v Highland View bolnišnici 64 let stara Magde Martin s 1005 E. 77 St., roj. Krnjeu v Uniontown, Pa., od koder je prišla v Cleveland l. 1911 in je v mladih letih živel v Knausovi hiši na E. 62 St. Bila je vdova po možu Howardu, umrlem leta 1957, sestra pok. Petra Krnjeu, Johna Krnjeu, Anne Moore, Rose Smicklas, Mary Pave in Molly Bronoff. Bila je članica HBZ št. 47. Pogreb bo v četrtek ob 9.15 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Filipa Nerija ob 10., nato na Kalvarijo.

Kandidati razpravljajo
o domačih zadevah, ko
se Nixon mudi v Pekingu

WASHINGTON, D.C. — Predsednik R. M. Nixon razpravlja v Pekingu z vodniki Kitajske o novih odnosih med obema državama, o vprašanjih, ki zadevajo obe, in o svetovnem miru. Razgovori so se začeli v poslovnem in prijaznem razpoloženju in obe strani sta poudarili, da so vrata odprta novim stikom in da jih ne moreta in ne smeta več zapreti.

Predsedniški kandidati doma se izogibljajo izjav o Nixonovi poti in o njegovih naporih na Kitajskem, ukvarjajo se le z domačimi vprašanji, za katere pa je trenutno manj zanimanja, ko televizija vedno znova prinaša slike in poročila o dogajanjih v Pekingu.

Sen. E. Muskie, ki je še vedno na čelu demokratiških predsedniških kandidatov, je dejal, da Nixon nima lahke naloge, "kajti ni mogoče z eno potezo odstraniti 25 let sovraštva".

Sen. Humphrey se podobno kot ostali kandidati drži domačih vprašanj in posebej dolgi zvezno vlado, da je odpovedala v boju proti zločinstvu.

Walter Wintchell umrl

LOS ANGELES, Kalif. — Dolga leta je govoril Ameriki preko radia in pisal svoje kolone za preko 800 listov v vseh delih dežele. Imel je precejšen vpliv na javno mnenje, dokler ni pod težo bolezni začel pešati. Preteklo nedeljo je umrl kot žrtev raka.

AFL-CIO ne odobrava
Nixonovega polovanja

Glavni odbor AFL-CIO svari v posebni izjavi pred "nagibanjem" narodne politike ZDA proti L. R. Kitajski.

MIAMI BEACH, Fla. — AFL-CIO je na zasedanju izvršnega odbora, sestavljenega iz 35 vodilnih članov delavskih unijs, pretekli teden sprejela izjavo, od kateri svari, da utege "nagibanje" predsednika Nixona proti komunistični Kitajski škodovati našim odnosom z Japonsko in drugimi demokracijami v Aziji ter spraviti v nevarnost svetovni mir.

"Mi smo nasprotni diktaturam in nasprotni naklonjenosti diktatorjem, ki odrekajo ljudstvu človeške pravice," je dejal G. Meany, glavni predsednik AFL-CIO. Po njegovem niso rdeči Kitajci napravili nič, kar bi opravičevalo ukinitve trgovinskih omejitev s Kitajsko in druge ugodnosti.

"Oni bi lahko malo pritisnili na Hanoi, da bi bil dosežen do stopen sporazum o končanju vojne v jugovzhodni Aziji. Namesto tega dajejo Hanoi pogum, kot dela to Moskva," je razlagal Meany gledanje AFL-CIO na Nixonovo novo politiko do Kitajske in na njegov sedanji obisk tam.

"Za Združene države bi bil poraz, če bi naša vlada nagnila našo narodno politiko proti komunistični Kitajski in zmanjšala napore za tesnejše odnose z Japonsko in za obnovo našega tradicionalnega prijateljstva z Indijo," pravi izjava glavnega odbora AFL-CIO.

Večina beguncem se je
že vrnila v Bengalijo

DAKA, Beng. — Dva meseca po dosegu neodvisnosti se je vrnilo na svoje domove v Bengalijo iz Indije blizu 8 milijonov beguncem. Pričakujejo, da se bodo tekom prihodnjih tednov vrnilo še ostali — nekako 2 milijona.

Država Bengalija je strašno revna in je v stiski za živež. Za enkrat ji pomaga v prvi vrsti Indija, ki ji je pomagala doseči tudi neodvisnost. V zadnjem času so novo državo priznale še Francija, Italija in nekatere

Iz slov. naselbin

Ft. Lauderdale, Fla. — Rojalkinja Mrs. Cathy Flemel je v Doctors' General bolnišnici, 6701 W. Sunrise Blvd., Plantation, Fla. Imenovana je dolgo živela v Clevelandu in je članica Progresivnih Slovencek.

LORAIN, O. — Pretekli teden je umrl 77 let stari Andy Skapin s 1646 E. 33 St., upokojeni delavec Lorain-Cuyahoga Works U.S. Steel, rojen v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA l. 1921. Bil je član Slovenskega kluba in ABZ št. 21. Zapuščil je ženo Mary, hčer Mary Kordeleski in vnuka. Pogreb je bil pretekli četrtek iz Bodzash pogrebnega zavoda v cerkev sv. Cirila in Metoda, kjer je župnik rev. A. Rupar opravil pogrebno sv. maso, nato na pokopališče Kalvarija.

Čangkajšek ne bo več
kandidat za predsednika

TAIPEJ, Tajvan. — Predsednik republike Čangkajšek je dejal, da ne bo več kandidiral za predsednika republike, delno zaradi "slabšajočega se svetovnega položaja" delno pa zaradi starosti, saj jih ima že 84. Ni izključil, da bi sprejel kandidaturu, če "bodo volivci to hoteli".

Čang je svojo odločitev povedal narodni skupščini na predvečer Nixonovega prihoda na Kitajsko, pa vendar to ni imelo nobenega stika s to potjo. Zakon namreč predvideva, da se mora narodna skupščina sestati en mesec pred volitvami, ki so določene za 21. marec.

Čangkajšek je na čelu Kitajske nad 40 let in je sedaj na koncu svoje tretje predsedniške dobe, od kar je morala nacionalna kitajska vlada s celine na Tajvan (Formozo), ko so komunisti zasedli vso celinsko Kitajsko in tam uvedli komunistično oblast. Nacionalna vlada na Formozo se je v prvi vrsti obdržala tam z vojaško in gospodarsko podporo ZDA, ki imajo še vedno na otoku okoli 9.000 svojih vojakov, v njeni bližini pa dober del svoje Sedme flote.

druge zahodno-evropske države. Od velikih sil tega nista storili še Amerika in Kitajsko.

Indija hoče ostati še dalje "nevezana" država

ku ZDA. Skupaj z Naserjem v Egiptu, Sukarnom v Indoneziji, Nkrumahom v Gani in Titom v Jugoslaviji je organiziral skupino "nevezanih" držav, ki so izjavljale, da nodedo biti odvisne ne od ameriškega in ne od sovjetskega bloka, ampak da bodo hodile lastna pota v mednarodni politiki.

Pri tem je Indija dobivala iz leta v leto obsežno gospodarsko pomoč iz ZDA. Brez nje bi milijoni Indijcev trpeli hud glad iz leta v leto. Indijskim vodnikom se je to zdelo naravno in samo po sebi umevno. Kdor ima, naj pač podpira tiste, ki nimajo! To stališče je od vseh nevezanih najbolj odkrito in najodločnejše zagovarjal Tito. Vztrajno je ob prejemanju ameriške pomoči vse od same druge svetovne vojne dalje, posebno pa od leta 1948, odklanjal v zvezi s to pomočjo vsake pogoje. Podpirati revne in potrebne je dolžnost bo-

gatih, so izjavljali v Beogradu.

Amerika in ostali svobodni svet je podpiral Indijo, ker je videl v njej tekmece Kitajske kot zgled za novo nastale svobodne države Azije. Indijski uspeh naj bi služil za zgled drugim azijskim državam. Indija se na te načrte in želje ni ozirala, pomikala se je vedno dalje proti Sovjetski zvezi in s to lani v avgustu, ko je zašla v oster spor s Pakistanom, sklenila celo zavezniško in vojaško obrambno pogodbo.

S sovjetsko podporo je Indija razbila Pakistan v dve državi, v Pakistan in Bangladeš. Sedaj, ko je svoj cilj dosegla, izjavlja Indira Gandhi, predsednica vlade in glavna vodnica Indije, da Indija ni na nikogar vezana, da bo ostala v svoji mednarodni politiki neodvisna, kot je bila doslej. Misel, da bo podpirala sovjetsko politiko iz hvaležnosti, je nesmisel, kajti drža-

KITAJSKO ČASOPISJE PIŠE
OBSEŽNO O OBISKU NIXONA

Časopisje glavnega mesta je prineslo danes obsežno poročilo o obisku ameriškega predsednika na Kitajskem. Na prvih straneh je slika Nixona in Mao Tsetunga, ko se pozdravljata, poročilo pa obsega vse prve strani glavnega partijskega in vladnega glasila "Ljudski dnevnik". — Sinočni banket je potekel v sproščenem razpoloženju in z optimističnimi pozdravnimi govori.

PEKING, Kit. — Do včeraj je bila kitajska javnost komaj vedela, da je predsednik ZDA na obisku na Kitajskem. Vesti o tem so obsegale komaj nekaj vrstic, televizija o Nixonovem prihodu ni nič poročala. Današnje časopisje je prineslo na prvi strani sliko Nixona in Mao Tsetunga, ko se pozdravljata, pa tudi obsežno poročilo o obisku Nixona in pričeti razgovorih med ZDA in L. R. Kitajsko, ki naj privedejo do novega odnosa med obema državama. Predsednik vlade Ču En-laj je sinoči v pozdravni napitnici izrazil upanje, da bo sedaj, ko so odprta vrata k novim odnosom, privedlo to do njihove "normalizacije".

Včeraj je bil predsednik Nixon na enournem razgovoru z načelnikom Maom. Razgovor naj bi bil odkrit, vendar o njegovi vsebini niso nič povedali. Napovedujejo, da se bo predsednik Nixon ponovno sestal z Maom.

Po sestanku z Maom, katerega je s kitajske strani prisostvoval tudi predsednik vlade Ču En-laj, z ameriške pa dr. H. Kissinger, predsednik svetovalec za narodno varnost, se je Nixon sestal s predsednikom vlade Ču En-lajem na daljši razgovor. Zvečer je Ču En-laj priredil ameriškim gostom na čast pozdravni banket, ki se ga je udeležilo okoli 800 ljudi, vodnikov Kitajske in njenega glavnega mesta poleg ameriških gostov s predsednikom Nixonom in njegovim soprogo Patricio na čelu.

V pozdravni napitnici je Ču En-laj dejal, da je znano, zakaj ni bilo nad 20 let uradnih vezi med ZDA in Kitajsko, pa dal priznanje obema stranema za vzpostavitev in izrazil upanje, da bo prikrit obel ljudstev, ameriškega in kitajskega, privedel do "normalizacije državnih odnosov" med obema.

Predsednik Nixon je v odgovoru na Ču En-lajevo napitnico dejal, da "ni vzroka za nas, da

Debel sneg zapadel v
Alpah in ujel tisoče

V Alpah je vse od Francije pa do Avstrije padel debel sneg in zaprl tisoče domačinov in smučarjev v kočje in samotne vasi.

MILAN, It. — Snežni meteji v dveh dneh nametali 13 čevljev snega v italijanskih Alpah in včeraj še nič ni kazalo, da se bo vreme obrnilo. Cele vasi so odrezane od sveta, plazovi ogrožajo druge v taki meri, da jih prebivalstvo v strahu zapuščajo.

Posamezne vasi visoko v gorah, ki so slabo založene z živežem in kurivom, so v skrbah, ko jim zaloge naglo pohajajo. To velja tudi za smučarske središča, koder so zameti otežili redno zvezo.

Stotine plazov so zasule ceste in zaprle tisoče smučarjev in domačinov v gorskih naseljih in smučarskih središčih. "Mi smo zelo v skrbah," je dejal R. Baudin, župan v Champorcher v bližini Aoste. Vseh 563 prebivalcev naselja je pripravljenih na beg. Sneg sega že do tretjega nadstropja poslopij, preteklo noč ga je padlo še 25 palcev.

Na severozahodu v pokrajini Cune je najmanj 50 vasi brez elektrike, drugod so pretrgane telefonske zveze.

Veterani proti amnestiji
vojaškim beguncem

CLEVELAND, O. — Veterani tujih vojn iz 7. okrožja države Ohio so na svoji tridnevni konferenci v Hollenden House glasno sprejeli resolucijo, v kateri odločno odklanjajo amnestijo za vojaške begunce v karšniški obliki.

Iz Clevelanda
in okolice

Rojstni dan—

Danes praznuje svoj rojstni dan slovenski zdravnik, bivši ljubljanski primarij dr. Valentin Meršol, 1031 E. 62 Street. Iskrene čestitke in vse dobro v bodoče!

Dopolnilo—

Umrli Joseph M. Miklavc je bil zapisnikar in blagajnik Slovenske delavske dvorane na Prince Avenue.

Rokoborba—

V četrtek zvečer se bosta v Areni ob osmih merila svetovni prvak Waldo Von Erich in Ernie Ladd.

Pogrešano dekletce

našli mrtvo—

Včeraj popoldne so našli skoraj golo truplo 14 let stare Elaine Rash, rejenke Mr. in Mrs. Horace Johnson, 1212 E. 114 St., ki je bila pogrešana od preteklega torka, ko se ni vrnila popoldne iz šole. Mrtvo dekletce so našli v zapuščenem stanovanjski hiši komaj en blok od njenega doma.

Oljni vod preko Aljaske
še vedno negotova
zadeva

WASHINGTON, D.C. — Gradnja petrolejskega voda s severne obale Aljaske na jug do prianišča Valdez je še vedno močno negotova, je dejal kong. L. Aspin. Poročilo o študiju o vplivu oljevođe na okolje, ki je bilo napovedano lani v septembru, ne bo objavljeno pred sredo letošnjega marca.

Računajo, da notranji tajnik R. Morton namerno zavlačuje proučevanja, da bo lahko tudi svojo odločitev zavlekel preko letošnjih predsedniških in kongresnih volitev.

Priporočajte A.D. tem,
ki jo še nimajo!

Zadnje vesti

NEW DELHI, Ind.—Trije Arabci so ugrabili Boeing 747 letalo Lufthanse na letu od tu v Atene in ga prisilili k pristanku v Adenu v Južnem Jemenu. V letalu je med 179 potniki Joseph F. Kennedy, najstarejši sin pok. sen. Roberta F. Kennedyja.

BELFAST, S. Ir. — Včeraj je eksplodiral malo pred mestom avto, v katerem so po vsem sodeč štirje pripadniki I.R.A. hoteli pripeljati v mesto bomb, ki pa je eksplodirala pred časom. Eksplozija je bila izredno močna ter je pokončala okna v okoliških poslopijih. Doslej je v dve letih in pol nemirov v Severni Irski bilo 251 mrtvih, od tega 45 letos.

WASHINGTON, Pa. — Danes se bo začela tu razprava proti Paulu E. Gillyju, ki je obtožen organizacije umora J. Yablonskega 30. decembra 1960. Gilly je najel Aubrana Martina, ki je bil zaradi umora Yablonskega, njegove žene in hčerke že obsojen, in Clauda E. Vealeyja, ki je umor priznal in bil tudi obsojen. Gilly je pred sodiščem zanikal vsako krivdo.

SAIGON, J. Viet. — Ameriški lovci so včeraj sestrelili nad severnim Laosom MIG21 letalo, ko je ogrožalo skupino ameriških letal pri bombardiranju Hočiminhovih poti.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 37 Tuesday, Feb. 22, 1972

Trda roka na Češkoslovaškem

Valerio Ochetto je znan italijanski časnikar. Izhaja iz zavedne katoliške družine in je uslužben pri italijanski radio-televiziji, pa piše istočasno tudi za katoliški dnevnik "Il nostro tempo" v Turinu. Idejno pripada med levo usmerjene krščanske demokrate, pa je vendar daleč od vsakega sopotništva s komunisti.

Ker je levo usmerjen, je imel vedno možnost potovati v komunistične države. Tako je bil pogosto na Češkoslovaškem. Tam je po padcu Dubčka vzdrževal zveze s pristaši "praške pomladi", katere je novi prosovjetski režim dr. Husaka načrtno in postopoma odstranjeval. V Italiji je imel stike s Jirijem Pelikanom, ki se je po vdoru sovjetskih čet zatekel v Rim.

Ko je bil 5. januarja letos že na praškem letališču, da se vrne z obiska na Češkem v domovino, so ga nenadno prišli. Ves mesec se je italijanski veleposlanik v Pragi Agostino Benazzo trudil, da bi ga mogel v ječi obiskati. Oblasti so hotele iz Ochetta zvleči čim več o zvezah med češkoslovaškimi emigranti in pristaši bivšega režima doma, zato so ga držale na samem in mu niso pustile nobene zveze s svetom. Koliko so v tem pogledu dosegle, ni v podrobnosti znano.

Ko so končno dovolili veleposlaniku, da je Ochetto obiskal, je glavni praški dnevnik "Rude Pravo" objavil, da je bil Ochetto obtožen posredovanja med češkoslovaško "reakcijo" — pristaši nekdanjega režima A. Dubčka — in češkimi ter slovaškimi begunci v tujini, zlasti z Jirijem Pelikanom. Za svoje informacije se je obtoženi posluževal, pravi praški list, bivših češkoslovaških diplomatov in italijanskih državljanzov, ki bivaajo na Češkoslovaškem. Na ta način je rušil teme lje ČSR. S svojo zločinsko dejavnostjo je škodoval dobrim odnosom med Italijo in ČSR. Zbiral naj bi tudi gospodarske in politične podatke, ki zanimajo "imperialistična vohunska središča".

Posebno jih je v Pragi grizlo, da je Ochetto pripravil za italijanski radio pred časom oddajo "Od Masaryka do Dubčka", ki je bila "izrazito protikomunistična", kot je zapisal "Rude Pravo".

Pretekli teden so Ochetta nehali zasliševati, ustavili proti njemu sodni proces in ga izgnali iz Češkoslovaške. To je prišlo kljub vsem posredovanjem nekaj nepričakovano, ker je toliko pisanja v listih ČSR kazalo na to, da ga u-tegnejo obsoditi na daljšo in ostrejšo kazen. Da so ga izpustili, za to je moral biti vzrok zunaj, ne v Češkoslovaški.

Trdijo, da naj bi bili v zvezi s prijetjem in zasliševanju italijanskega časnikarja prišli večje število nekdanjih Dubčkovih pristašev. Med nimi naj bi bili tudi František Kriegl, nekdanji predsednik Narodne fronte, Jaromir Sabata, mislec in bišvi vodnik Komunistične partije na Moravskem, ter njegovi trije sinovi, dalje svetovno znani šahist Ludek Pachman, nekdanji direktor partijske šole Milan Hubl in še več drugih. Skupno naj bi bili zaprli okoli 150 ljudi, ki so vzdrževali zvezo z inozemstvom. Dopisovali so s prijatelji in znanci, pa pri tem niso nemara vedno dovolj pazili v upanju, da oblasti vse pošte le ne cenzurirajo.

Husakov režim, ki je prišel na oblast s pomočjo sovjetskih čet, se je precej časa trudil, da se ne bi posluževal "trde roke", to je čistk in političnih sodnih procesov, kot jih je Češkoslovaška poznala pod Gottwaldom in Novotnim, prednikom Aleksandra Dubčka. Rajše se je posluževal "prepričevanja" in seveda obljubljanja nagrad pokornim in svarjenja trdovratnim.

Tisti, ki so novi smeri niso podredili, so izgubili partijsko izkaznico in z njo tudi sebi primerno službo. Tako so prenekalet, ki se niso uklonili, bili nenadno prevedeni na poniževalna in slabo plačana mesta. V Pragi trdijo, da kar mrgoli časnikarjev, profesorjev in drugih izobražen-cov, ki so zaposleni kot natakarji, avtoizvožniki in celo zidarski delavci.

Očividno dosedanja "normalizacija" ni uspela, kajti kljub vsem doslej sprejetim ukrepom raste v državi val nasprotovanja. Tako se mnogi od partijskega vodstva nagibljajo k misli, da brez pomoči policije in sodišča ne bo šlo. Organizirati bi bilo treba procese, ki bi neljubo opozicijo strli in odstranili iz javnosti.

Pri tem se jim zdi najbolj primerna metoda tista, ki so jo uporabili leta 1953 proti Slanskemu, Clementisu in Slingu. Vse, ki se upirajo "normalizaciji", je treba označiti za sovražnike socializma in za reakcionarje, ki so povezani s tistimi begunci, kateri so se po sovjetsko-satelitskem vdoru na Češkoslovaškem avgusta 1968 umaknili v zahodne države.

Dr. Gustav Husak sam nemara ni med zagovorniki tako "odločnega" nastopa, ker je sam predsedal več let v ječi kot nasprotnik stalinizma, toda v vodstvu partije so frdi stalinisti, ki nimajo in ne bodo imeli nobenega ozira, če

bodo smatrali, da je "odločen" nastop za Partijo potreben in koristen. V svobodnem svetu posebno liberalno navdahnjeni ljudje kaj radi verjamejo v komunističen humanizem ali v "human komunizem", ki ga pa nikjer ni, tudi v Jugoslaviji ne, kot kaže razvoj zadnjih par mesecev.

Vodniki ČSR bodo ostali nemara le še v mejah, ker čutijo, da bi vsak oster nastop v tem trenutku slabo vplival na razpoloženje doma, pa škodoval tudi ugledu sedanjega režima v Pragi v svobodnem svetu. Sovjetski in satelitski komunizem kaže v teh dneh sobodnemu svetu prijazno lice, ker je to v skladu s trenutno smerjo sovjetske zunanje politike.

BESEDA IZ NARODA

Slovenski zavod v Rimu

PARKERS PRAIRIE, Minn. — Blagoslovitev Slovenskega zavoda v Rimu je postavljena v junij prihodnjega leta. Gotovo bo to zgodovinsko največja slovenska cerkvena prireditev v zdomstvu. Navzoči bodo vsi slovenski škofje, stotine duhovnikov in upajmo, tisoči Slovencev z vseh delov sveta. Če kaj vem, ima vodstvo zavoda namen povabiti sv. očeta samega, da izvrši blagoslovitev. Kakor že koli, ta slovesnost se bo vršila v središču vsega katoliškega sveta, svetovni katoliški tisk bo poročal o tem dogodku, podobno kakor so praktično vsi ameriški katoliški listi lansko poletje pisali in prinašali slike ob slovesnosti posvetitve slovenske kapele v Marijinem narodnem svetilišču v Washingtonu. Kakor smo se tedaj Slovenci častno predstavili pred ameriško katoliško javnostjo, tako se bomo drugo leto predstavili pred celotnim katoliškim svetom. Bog daj, da bi naredili ugoden vtis.

Mnogi so lani smatrali slovensko kapelo za izraz slovenskega verskega napuha in niso hoteli nič prispevati. Prav, da niso, če so tako mislili. Nam ostalim je bila slovenska kapela izraz naše vdanosti Mariji Pomagaj, katere dobrotne oči nad nami bede in nas tolažijo, kakor je v kapeli sami napisano. Res pa je, da bo slovenski narod doma imel komaj kaj koristi od te kapele. Slovenski zavod v Rimu bo pa ostal, če Bog da, izhodna točka vse slovenske verske izobrazbe, verjetno, za dolga stoletja, podobno kot je Germanik za Nemce.

Ljubljanski kanonik Rafko Lešnik piše v Omnes Unum (št. 6, 1971), da v domovini "večina mladih duhovnikov ne obvlada niti enega tujega jezika. Kako naj izpolnjujejo svojo teološko izobrazbo". Ker starih klasičnih gimnazij tudi ni več, duhovniki tudi latinsko in grško prav slabo razumejo. Ker je slovenski svet zase premajhen, tako nimajo podlage za pravo znanstveno delo. Prav zato je duhovščina v domovini tako potrebna takšnega zavoda na tujem, da se seznani s svetom in se uči.

Prav tako je važno, da imamo ta zavod ravno v Rimu, kjer je papež, skala, na katero je Kristus postavil svojo Cerkev. Koliko zmotnih idej se danes širi celo po semeniščih mnogih držav. Saj se tudi tu v Ameriki že mnogi katoliški starši branijo pošiljati svoje otroke v katoliške šole iz strahu, da ne bi vere izgubili. Naš zavod pa je v Rimu pri papežu, kjer je prava vera in prava svoboda.

Slovenci smo majhen narod. Vsa naša preteklost je bila težka, imeli smo malo velikih in veselih dni v zgodovini. Kaj hrani za nas bodočnost? V svetu, kjer božje zapovedi in pravne postavne nič ne pomenijo, ampak samo sila, za majhen narod ni prostora in ga ne bo. Bog ve, če je Korošček: "Morejo pri-ti časi, ko Slovenci ne bodo imeli nobenega voditelja, razen Marije Pomagaj na Brezjah" veljal samo za časa druge svetovne vojne ali morda tudi za bodočnost? V času, ko besni vladajo svet, ali ni pametno lastovati malo strehe in malo zemlje bli-

zu sv. očeta, kamor lahko bedni slovenski človek zbeži na svo-je? Če pri papežu ne bo pravice in pomoči za stiskane, kje po-tem bo? Naj iz naših tegob begunstva zraste pomoč bodočim žrtvam. "Kein Platz!" je zavpil in zaloputnil vrata pred nami prior bolnice usmiljenih bratov v Gradcu, ko nas je mala skupina begunskih duhovnikov nekega poznega večera v avgustu le-ta 1945 ob našem prihodu v Gra-dec prosila za dovoljenje preno-čiti, kjer koli na hodnikih ali na dvorišču bolnice, samo da se odstranimo z ulice, ko je bila policijska ura in nismo imeli kam drugam iti. "Gorje, kdor nima doma."

Zgradba zavoda, ki je sicer nova, je bila namenjena za o-starele. Zato je treba marsikaj preurediti. Predvsem je potreb-no dodati dovolj veliko kapelo, pa tudi dobiti primernih prostoro-v za knjižnico, ki naj bi po-stala osrednja slovenska knjiž-nica za Slovence v zdomstvu. Brali smo, da bodo slovenske škofije v domovini darovale po-hištvo za 13 stanovanj za študi-rajoče duhovnike v zavodu. Ob-tistiki potreb doma — Ljubljana npr. trenutno razširja prostore na bogoslovni fakulteti in je v hudi stiski za denar — ta pri-pravljenost slovenskih škofov pomagati zavodu gospodarsko, ko sami nimajo, je najboljši do-kaz, kaj pomeni Slovenik v Ri-mu Cerkvi na Slovenskem.

Ko smo jeseni leta 1969 s Pe-čovnikom in Martinom Belej-em iz Avstrije obiskali škofa dr. J. Jenka v Kopru, nam je o zavodu v Rimu rekel: "Slovenik bo najlepši dar, ki ga izseljenci morete dati svoji domovini." In gotovo bo ta slovenski zavod v Rimu v bodočnosti užival več svobode in neodvisnosti kot pa narod in Cerkev doma.

Ker je še veliko dolga na zgradbi in ker bodo prezidave in preureditve tudi veliko stale, bo vsak dar — velik ali majhen — v podporo rasti božjega kral-jstva v Sloveniji nadvse do-brodožel. Msgr. Louis Baznik, St. Patrick's Church, Thompson, Ohio, je pooblaščen zbirati da-rove za Slovenik.

Jože Vogrin

Ob samomoru mladega Kardelja

I.

PATERSON, N.J. — "Ljubljana govori samo o Kardeljevem sinu, ki je napravil samomor. Očeta Kardelja je zadela kap in leži v bolnici," je nekdaj pisal iz Ljubljane 5. januarja.

Kar po vrsti, kot na traku, si jemljejo življenje sinovi vodil-nih komunistov, tako pisatelja dr. Bartola, Jožeta Brejca (Ja-vorška) in zdaj Kardeljev.

Slovenci smo imeli pred komu-nizmom najnižji odstotek samo-morilcev, zdaj pa imamo sve-tovni rekord v njih in še pose-bej v mladinskih samomorih. V Ljubljani imajo celo klub mla-dih ljudi, v katerem žrebajo, kdaj in kako mora kdo narediti samomor.

Kako vendar je mogla sloven-ska mladina priti tako daleč?

V spomin mi prihaja zgodba o plemenitem mladeniču v Saisu

v starem Egiptu, kjer so imeli svetišče, v katerem so častili bo-žanstvo, katerega nihče nikoli ni videl. Žrtve so mu darovali na žrtveniku pred velikim tež-kim zastorom, ki je prekrival ozadje od stene do stene in od vrha do tal. Za tem zastorom, tako so verovali, je božanstvo imelo svoj prestol. Nihče nikoli ni smel zastora odgrniti, da bi pogledal za njega.

Redno je prihajal božanstvu darovat tudi postaven mlade-nič, ki sta ga mladostna rado-vednost in predrznost priganja-li, da bi kdaj zastavo odgrnil in božanstvu pogledal v veličastni obraz. Skril se je v templju in se ponoči, ko so bila vsa vrata skrbno zaklenjena, previdno priplazil k zastoru, ga s tresočo se roko odgrnil in pogledal zanj. Kaj je videl? Nič, samo prazni-no, nobenega božanstva ni bilo tam. Zjutraj so duhovniki pred-drznega mladeniča našli mrtve-ga na tlaku ob zavesi. Pogled v praznino, srečanje z resnico, ki mu je odkrilo grdo laž, s kate-ro so ga varali, ga je tako pre-treslo, da mlado srce tolikšnega razočaranja ni preneslo.

Ali ni to zgodba mladih slo-venskih komunistov, ki so od-kritosrčno verjeli svojim očem, da je komunizem tista od-rešilna ideologija, ki edina na-ređi človeka srečnega, ko pa od-raščajo, in se malo razgledajo, pa ugotovijo, da je vse le golo varanje in grda laž?

Komunizem obljublja ljudem raj na zemlji, pa je Slovence pahnil v revščino, da morajo hoditi na delo na tuje, če ho-čejo doma plačevati davke in vzdrževati družino. Pel jim je o "osvobodilni borbi" med vojsko, pa tudi doma vedno bolj prihaja na dan, kako so se komunisti vezali z Nemci in Italijani, da bi pokončili poštene Slovence in dobili oblast v svoje roke. Nad zverinskim pokoljem 12.000 domobrancev in četnikov, ki so ga tajili in skrivali, kar so mo-gli, se zdaj zgražajo celo komu-nisti sami in jih je ogabnega bratomora sram. Nevarnost, da bi Sovjetska zveza poslala svoje čete v Jugoslavijo "delat red" v sedanjih prerekanjih, mladim odpira oči, da je komunizem ti-sti, ki je Jugoslavijo pripeljal Sovjetiji v naročje, brez njega bi bila lahko del svobodnega sveta.

V tem bridkem razočaranju nad vsem, kar jim je bilo do-zdaj najvišji ideal, mladi komu-niti ne verjamejo več svojim o-četom, ki so jim obljubljali raj na zemlji, onim, ki obljubljajo raj v nebesih, pa itak nikoli niso, zato čutijo, da so jih vsi nalagali in opeharili, o-bupujejo in si jemljejo življe-nje. To je najhujša obsodba kom-unizma.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

Vse je pestrost življenja

NEW YORK, N.Y. — S to mi-slijo sem se včeraj, 13. februar-ja, lovil, ko sem se vrnil domov v Ridgewood od nedeljske dese-te maše na Osmi. Lilo je sko-raj kot iz škafa. Že zjutraj zgo-daj je začelo. Človek bi kar do-ma ostal, da nisem prejšnjo ne-deljo slišal oznanila, katero je govorilo, da bo ta maša darova-na Bogu v zahvalo za srečno življenje, ki sta ga 25 let skupno preživela Anton in Antonija Babnik.

Če sem zapisal "srečno življe-nje", to nikakor še ne pomeni življenja brez težav. Takšnega življenja sploh ni. Niti kralji in niti milijonarji se ne bi mogli ponašati s takšnim življenjem, popolnoma srečnim. Prav tako pa se menda ne morejo ponašati s tistim peštrim življenjem, ki ga živi duhovno zdrav mož in prav takšna njegova družica, ko sama s plemenito vero in misli-jo ter s trdim delom vzgajata svoj mladi zarod.

In Babnikova sta imela včeraj ob svojih straneh osem dobrih in plemenitih otrok.

Časopisje je potrebno za zdravo javno delo

CLEVELAND, O. — Časni-karstvo dolgo časa ni predstavl-jalo posebnega poklica, kot so: pravnštvo, medicina, bogoslov-je in drugi, čeravno je ustvarjan-je javnega mnenja za vsako ljudsko skupnost že od nekdaj bistvene važnosti.

Znameniti in popularni Ame-rikanec ob koncu prošlega sto-letja je smatral, da sta Biblija in dober časopis vsakdanja po-treba vsake ameriške hiše, a Henry George meni, da časo-pisje igra važno vlogo v družbi. Doba, ko so se množice nasla-njale na časopisno obvestilo gle-daje javnega mnenja z neomeje-nim zaupanjem, je že za nami. Amerikanec Bendel Filips me-ni, da vse bolj podelga v območ-je človeka nad človekom in dnevnih časopisov.

Ko so Napoleonovi nasprotni-ki začeli govoriti in pisati, da je Francija žrtvovala 3 milijone ljudi za Napoleonovo slavo in da je že prišel čas, naj se nekaj stori tudi za Francijo, je Napo-leon vzkliknil, da se bolj boji treh francoskih časopisov kakor stotisoč bajonetov.

Prvo časnikarsko šolo v Ame-riki je osnoval znani general iz civilne vojne (1861-1865) Ro-bert Lee. Kot predsednik Wa-

shington College, je l. 1869 prvi začel poučevati o časnikar-stvu: Končno je obširno pomoč šola dobila l. 1903, ko je Joseph Pulitzer z obstoječo pogodbo po-slal Columbusovi univerzi 2 mi-lijona dolarjev za osnovanje res prave šole za časnikarstvo.

Ta šola, ki je začela delovati l. 1912, ni bila prva, ker je v dr-žavi Missouri taka šola že delo-vala l. 1908. Pozneje, zlasti po prvi svetovni vojni so se te šole razširile z vključitvijo v sestav univerz, a nekatere so ostale kot zasebne šole. Zaradi časnikar-stva so se naglo množila tudi poročila iz tujih držav in pred-pisi o njih rabi. Vzporedno s tem je rastlo intenzivno zanima-nje za administrativno dejavnost pri časnikarstvu; objavljan-je slik in drugih specialnih projektov. Pri teh izvajanjih so imele prednost humanistične in prirodne dejavnosti.

Doktorat iz časnikarstva je bilo mogoče doseči najprej na University of Wisconsin; kandi-lati so morali končati univerzi-etne študije zgodovine in poli-tične znanosti kot glavnih pred-metov.

Prvi ameriški časnikar je do-bil doktorat iz časnikarstva leta 1934 na univerzi države Missou-ri.

Postopno je število časnikar-jev z doktorskim naslovom rast-o in leta 1945 je bilo na visokih o-lah za časnikarstvo že 25 pro-fesorjev z doktorskim naslovom, leta 1954 je to število narastlo na 117 in leta 1965 preseglo 200. Kot na vseh drugih področjih je tudi v časnikarstvu napredek nujen, kajti: Kdor ne napredu-je s časom, zaostaja.

Današnji časopisi z izjemo dnevnikov ne prinašajo toliko novice, kot skušajo te obrazloži-ti in jih postaviti v čas in pro-stor. Za to je potrebno znanje, po tudi dober pregled vsega do-gajanja na svetu.

V naši deželi imamo dve po-ročevalski službi, Associated Press in United Press Interna-tional, od tujih je najbolj znan Reuter v Veliki Britaniji, v o-stalih državah sveta pa imajo večina uradne poročevalske službe, ki so popolnoma ali del-no pod nadzorom vlad. Znan je Sovjetski Tass, Jugoslavija pa ima svojo uradno poročevalsko službo Tanjug.

Associated Press je bil usta-novljen leta 1848, njegova poro-čila objavlja časopisje po vsem svetu. Prav tako uživa ugled tur-di United Press International, ki je bil ustanovljen leta 1907.

Časopisje je iz mnogih domov izrinilo Sv. pismo in druge knji-ge stalne vrednosti, ko za njih branje pri hitri življenja ni bilo več časa. Zdaj izrivata ra-dio in televizija tudi časopisje iz domov, ker ljudje imajo ved-no manj časa, pa tudi volje, da bi se podrobneje in temeljitel-še seznanili z raznimi sodobnimi vprašanji. Naš svet se je navadil le poslušati in sprejemati, mi-selni napor, ki je potreben za presojto tega, kar vidimo in sli-šimo, mu je že odveč. V tem je tragika našega časa. Zaradi premalega zanimanja ali zaradi nezanimanja javnosti, volivcev, prihajajo na odločilna mesta ljudje, ki niso vedno sposobni ali umsko ali moralno za odgo-vorne naloge.

Valentin Potočnik

Boj proti hrupu

V Franciji so se začeli boriti proti hrupu. Na predlog mini-stra za varstvo okolja Roberta Poujada je prevzel skrb za boj proti hrupu Yves Martin, ki je že dobil vzdevek "gospod Mir". Martin bo pripravil vrsto uk-repov, ki naj utišajo hrup, enega najhujših sovražnikov sodobne-ga človeštva. Mož se ukvarja z varstvom življenjskega okol-ja že deset let. Naloge v tej zve-zi je doslej izpolnjeval v več francoskih mestih in pokraj-
nah.

Tone Osovnik

